

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ
ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДУ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ
ЦЕНТР МОЗ УКРАЇНИ»

Матеріали науково-практичної конференції

«ДОВКІЛЛЯ І ЗДОРОВ'Я»

(23–25 квітня 2020 року)

За редакцією заслуженого діяча науки і техніки України, почесного
академіка НАПН України, професора С. Н. Вадзюка

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

Довкілля і здоров'я : матеріали наук.-практ. конф. (Тернопіль, 23–25 квіт. 2020 р.) / за ред. проф. С. Н. Вадзюка. – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 76 с.

Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції. Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.

ВІДМІННОСТІ ХАРАКТЕРОЛОГІЧНИХ РИС ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ ШКІЛЬНОГО ВІКУ, ЯКІ ВІДЗНАЧАЮТЬСЯ РІЗНИМ РІВНЕМ ЗДОРОВ'Я

Мостова О. П., Сергета І. В.

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

E-mail: serheta@ukr.net

Метою проведеного наукового дослідження було вивчення відмінностей характерологічних рис особистості учнів шкільного віку, які відзначаються різним рівнем здоров'я.

Для цього було використано матеріали науково-дослідного центру Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Зокрема, до поглибленої оцінки особливостей процесів формування провідних особливостей особистості і, передусім, характерологічних властивостей, було залучено 228 студентів (перша група спостережень: 108 юнаків та 128 дівчат), які відзначались відсутністю ознак наявності хронічних захворювань та донозологічних зрушень у стані здоров'я і, таким чином, характеризувались високим рівнем здоров'я. Іншу групу порівняння складала 256 студентів (друга група спостережень: 128 юнаків і 128 дівчат), профіль здоров'я яких, відповідає існуючим особливостям розподілу учнів згідно із групами груп здоров'я.

Для визначення характерологічних рис особистості дівчат і юнаків, які навчались, застосовувались особистісні опитувальники Mini-mult та Шмішека.

В ході досліджень, котрі були проведені, виявлено, що протягом досліджуваного періоду, який співпадав з часом перебування школярів у старших класах сучасного закладу середньої освіти, в структурі особистісного профілю у дівчат як першої, так і другої груп порівняння на фоні середньо-нормативних значень показників згідно із більшістю шкал спостерігалась помірна перевага досліджуваних величин відповідно до шкал шизоїдності (Se), психастенії (Pt), іпохондрії (Hs). Однак, якщо у дівчат, які належали до першої групи, на домінуючих позиціях перебували дані за шкалою шизоїдності (Se), то у дівчат, які належали до другої групи, у віці 14 і 16 років переважали показники за шкалою психастенії (Pt), серед дівчат у віці 15 і 17 років – показники за шкалою шизоїдності (Se).

Серед юнаків, які відносились до першої групи, у віці 14 і 17 років на домінуючих позиціях перебували показники за шкалою психастенії (Pt), серед юнаків у віці 15 і 16 років – показники за шкалою шизоїдності (Se), серед юнаків, які відносились до другої групи, у віці 14 і 17 років переважали показники за шкалою шизоїдності (Se), серед юнаків у віці 15 і 16 років – показники за шкалою психастенії (Pt).

Не міг не звернути на себе увагу і той факт, що віково-обумовлені відмінності у ході проведених досліджень реєструвались тільки серед представників другої групи порівняння, тобто серед школярів з більш низьким рівнем здоров'я.

У структурі акцентуєваних рис особистості серед дівчат переважали показники акцентуації характеру за гіпертимним (1 місце), екзальтованим (2 місце) та циклотимним (3 місце) типами, серед юнаків – показники акцентуації характеру за гіпертимним (1 місце), екзальтованим (2 місце) та демонстративним (3 місце) типами.

Однак, якщо у дівчат, які відносились до першої групи, на домінуючих позиціях у більшості випадків перебували дані за шкалою шизоїдності (Se), то серед дівчат, які відносились до другої групи, у віці 14 і 16 років переважали показники за шкалою психастенії (Pt), серед дівчат у віці 15 і 17 років – показники за шкалою шизоїдності (Se). Зрештою, необхідно відзначити, що серед юнаків, які відносились до першої групи, у віці 14 і 17 років на домінуючих позиціях знаходились показники за шкалою психастенії (Pt), серед юнаків у віці 15 і 16 років – показники за шкалою шизоїдності (Se), серед юнаків які відносились до першої групи, у віці 14 і 17 років переважали показники за шкалою шизоїдності (Se), серед юнаків у віці 15 і 16 років – показники за шкалою психастенії (Pt).

УДК 613.86 : 616.31 – 053.82

**ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ МІЖ ХАРАКТЕРИСТИКАМИ
ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ОРГАНІЗМУ СТУДЕНТІВ, ЩО
ЗНАХОДЯТЬСЯ В ОСНОВІ ПСИХОФІЗІОГРАМ ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ЗА СТОМАТОЛОГІЧНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ**

Панчук О. Ю., Сергета І. В.

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

E-mail: serheta@ukr.net

В ході проведених досліджень на основі застосування процедур кореляційного аналізу визначені особливості взаємозв'язків між характеристиками функціонального стану організму студентів, що знаходяться в основі психофізіограм професійної діяльності за основними стоматологічними спеціальностями.

Узагальнюючи отримані результати, слід, по-перше, відзначити, що найбільша кількість статистично-значущих кореляційних зв'язків ($p < 0,05-0,001$) між характеристиками вищої нервової діяльності, які відзначають високий рівень психофізіологічної готовності до виконання провідних форм стоматологічної діяльності властива для таких спеціальностей, як ортодонція, хірургічна і ортопедична стоматологія, найменша – для таких спеціальностей, як дитяча терапевтична стоматологія та, особливо, терапевтична стоматологія.

По-друге, розглядаючи окремі спеціальності стоматологічного профілю, слід відзначити, що найбільша кількість зв'язків для спеціальності терапевтична стоматологія властива для характеристик сили процесів збудження, разом з тим, найбільш тісні кореляції реєструвались між показниками швидкості простої і диференційованої зорово-моторної реакції, сили процесів збудження і гальмування, витривалості нервової системи та стійкості до явищ монотонії. Найбільша кількість